

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/52/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615204977
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5615204977.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci navrhovateľa: X. I., nar. 27.8.1984, prihlásený k trvalému pobytu H. X., Q., N. XXX/XX, zastúpený advokátom JUDr. Jaroslavom Kíapešom, so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Štúrova 4330/31, proti manželke navrhovateľa: O. I., rodená M., nar. XX.X.XXXX, prihlásená k trvalému pobytu na X. H. X., bytom Q. V. XXX/XX, H. X. XXX XX, zastúpená advokátkou JUDr. Evou Kukuricášovou, so sídlom Tranovského 1, Liptovský Mikuláš 031 01, v konaní o rozvoде manželstva a úprave pomerov manželov ich maloletému dieťaťu na čas po rozvoде: W. I., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš 031 80, IČO: 30 794 536, za účasti F. I., nar. XX. X. XXXX a W. I., nar. XX. X. XXXX, obaja prihlásení trvalému pobytu H. X. - Q.S., N. XXX/XX, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo navrhovateľa a manželky navrhovateľa uzavreté dňa XX. XX. XXXX v H. X., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu H. X., zväzok XX, ročník XXXX, strana XXX, poradové číslo XXX r o z v á d z a.

II. Maloletá W. I., nar. XX. X. XXXX sa na čas po rozvoде z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

III. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloletú W. I., nar. XX. X. XXXX zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej W. I., nar. XX. X. XXXX po 40 eur mesačne, vždy do každého 15 dňa v mesiaci vopred, k rukám matky dieťaťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku o rozvoде.

V. Otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletou W. I., nar. XX. X. XXXX v prítomnosti prarodičov maloletej F. I. alebo W. I.: každý párný týždeň od soboty 9.00 hod. do nedele 17.00 hod., každý párný kalendárny rok počas Vianoc od 25. 12. od 9.00 hod. do 26. 12. do 17.00 hod., každý nepárný rok od 31. 12. od 9.00 hod. do 1. 1. párneho kalendárneho roka do 17.00 hod., každý nepárný kalendárny rok počas Veľkej noci od Veľkonočného piatku od 9.00 hod. do Veľkonočnej nedele do 17.00 hod., každý párný rok počas letných školských prázdnin od 1. 7. od 9.00 hod. do 12. 7. do 18.00 hod., každý nepárný kalendárny rok počas letných školských prázdnin od 1. 8. od 9.00 hod. do 12. 8. do 18.00 hod.. Matka je p o v i n n á maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť. Matka o d o v z d á maloletú v mieste svojho bydliska a otec maloletú v prítomnosti prarodičov maloletej F. I. alebo W. I. mieste bydliska matky p r e v e z m e a po ukončení styku otec maloletú o d o v z d á matke v prítomnosti prarodičov maloletej F. I. alebo W. I. v mieste bydliska matky.

VI. Matka maloletej je p o v i n n á informovať otca vždy k poslednému dňu každého kalendárneho mesiaca v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletej a priebežne mu podávať správy o aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletej. Otec maloletej je p o v i n n ý počas styku s maloletou

informovať matku o mieste, kde sa maloletá zdržiava, pokiaľ sa bude nachádzať mimo miesta trvalého pobytu otca.

VII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Liptovský Mikuláš 3. 6. 2015 sa navrhovateľ domáhal, aby súd jeho manželstvo s manželkou rozviedol. Maloletú W. I., nar. XX. X. XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať. Navrhovateľovi určil výživné 70 eur mesačne a zaviazal manželku navrhovateľa zaplatiť polovicu trov konania zo súdneho poplatku 33 eur. Návrh na rozvod navrhovateľ odôvodnil tým, že po svadbe bývali s manželkou u jeho rodičov. Manželka mu nadávala, kritizovala ich bývanie a mala zlý vzťah s rodičmi navrhovateľa s tým, že sa nešťítala používať najhrubšie vulgárne nadávky. Manželka zakazovala dcére stretávať sa so starými rodičmi, ktorí bývali na poschodí rodinného domu. Takýto postoj mala aj voči nemu, čím došlo k citovému ochladnutiu. Mama navrhovateľa im ponúkla, aby sa odsťahovali do jednoizbového bytu, ktorý zdedila, čo neurobili, lebo byt bol pre všetkých troch malý. Hádky vyvolávala manželka a to aj pred dcérou. Keď bol vyprovokovaný nadával aj on. V čase podania návrhu mal navrhovateľ príjem 400 eur a čiastočný invalidný dôchodok 150 eur. Kým manželka pracovala v nemocnici ako diétna sestra do apríla 2015 mala príjem okolo 500 eur. Manželka ho obvinila z nebezpečného vyhrážania a z toho dôvodu bol v čase začatia konania vo väzbe. Svoju vinu popieral a z tohto dôvodu odmieta žiť naďalej v spoločnej domácnosti s manželkou, čo bude lepšie aj pre dcéru.

2. Navrhovateľ na pojednávaniach vypovedal, že v spoločnej domácnosti nežijú päť mesiacov (výpoveď z 21. 9. 2015). On žije v rodičovskom rodinnom dome. Manželka s dcérou sa presťahovala do Centra sociálnych služieb v krízovom centre L.. Bol vo väzbe a trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené. Ich manželstvo nefungovalo od jeho uzavretia. Manželka mu nadávala do psychopatrov, gayov a úchylákov. Vo februári 2015 sa odsťahoval ku svojim rodičom na horné poschodie domu. Dovtedy s manželkou a dcérou žili na prízemí rodičovského domu. Počas manželstva muselo byť všetko podľa manželky, nemohli k nim chodiť žiadne návštevy, ani kamaráti. Nevedeli sa o ničom normálne porozprávať, hádali sa aj pred dcérou. V ich manželstve dochádzalo aj k fyzickým útokom, ale vždy napadla manželka jeho a on sa iba bránil a niekedy to prehnal. Na žiadnom vyšetrení u lekára z tohto dôvodu nebol. Susedia mu ošetrili ucho, ktoré mu krvácalo. Má invalidný dôchodok vo výške 150 eur z dôvodu bipolárnej afektívnej poruchy. Lieky užíva pravidelne. Päť týždňov bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení a potom bol na dennom stacionári, kam chodí aj v súčasnosti (výpoveď z 21. 9. 2015). Mal iba pracovný pomer na dobu určitú do 31. 9. 2015 v DSS L.. Na rodičovskej dovolenke s dcérou bola manželka a keď nebol zamestnaný tiež sa staral o dcéru. Rodičom za bývanie neplatí, lebo nemá z čoho. Manželke posielal na výživu na dcéru od 26. 6. 2015 vo výške 27,13 eur mesačne. Manželka vedela, že si berie psychiatrického pacienta a že bol liečený. Neliečení môžu byť oveľa nebezpečnejší pre okolie ako liečení. Víkend pred posledným pojednávaním bola W. od soboty do nedele u nich. Večer si s dcérou volávali. Osobne sa s ňou stretával v Stop Shope jedenkrát za mesiac a niekedy manželka s dcérou prišla do Q., ale to bola dohodnutá s jeho rodičmi. Od posledného pojednávania spala dcéra u nich tri, či štyrikrát po dohode s mojimi rodičmi.

3. Manželka navrhovateľa na pojednávaniach vypovedala, že s rozvodom súhlasí. Potvrdila, že nežijú v spoločnej domácnosti od 12. 6. 2015, keď bola vyhodená z rodinného domu rodičov navrhovateľa. Jej aj dcére zrušili trvalý pobyt. Manžel uprednostňoval svojich rodičov pred ňou. Napádal ju opakovane. Do narodenia dcérky bolo všetko v poriadku. Po jej narodení sa im svokrovci miešali do výchovy a aj do ostatných vecí. Podpisovali za nich zásielky a otvárali jej balíky. Dcéрке navarila obed a starí rodičia ju nakrmili. Vôbec ich nezaujímal, že aj ona varila. Dcéra je astmatička a svokor pred ňou fajčil. Svokra jej chcela postieľať posteľ podľa seba, vyberala oblečenie pre syna, posielala ho oholiť sa. Jej to nepripadalo ako manželstvo. Svokra si vodila kamarátky aj do časti domu, kde bývala ona. Dcére nebránila, aby sa stretávala so starými rodičmi. Dcéra so starými rodičmi stretáva. Počas manželstva na ňu manžel útočil a ona pred ním utekala. Zlomil jej rebro, vykĺbil jej palec, trhal jej vlasy, zhodil ju zo schodov a to aj pred dcérou. Pred dcérou o nej hovoril, že je zlá. Manželke hovoril, že jej dieťa zoberie a ju zakope do zeme. Nadával jej do štetiek, frigíd a podobne. Do rebra ju kopol začiatkom januára 2015. Niečo jej tam prasklo. Svokra robí na úrazovej chirurgii na urgentnom príjme a povedala jej, aby

klamala, že spadla pri vešaní prádla, aby nebola hanba. Žiadnu zdravotnú dokumentáciu z ošetrenia nemá. Príčinou rozvratu ich manželstva nebolo, že som si našla priateľa. Manžel ju mlátil, bol chorý a v tom čase nebol jeho duševný stav pod kontrolou. Teraz sa už lieči. Priateľa som si našla až po tom. Je na predĺženej rodičovskej dovolenke z dôvodu zdravotného stavu dieťaťa. Dcéra má bronchiálnu astmu a srdcovú vadu. Navštevuje s ňou kardiologičku v Liptovskom Mikuláši. Pred podaním trestného oznámenia jej navrhovateľ trhal dieťa z rúk, dcéra sa pri tom povracala, ležala na zemi a bilo jej srdiečko. Žila v Centre sociálnych služieb L., kde platila mesačne 89 eur, 2 eurá za energie. Náklady na škôlku sú celkom 37,80 eur mesačne. Na lieky pre dcéru dopláca okolo 10 eur mesačne. Otec jej platí výživné vo výške 27,13 eur mesačne. Otec sa o dcéru nedokáže postarať a nikdy sa o ňu samostatne nestaral. Nesúhlasila by s tým pre jeho výkyvy nálad. O zdravotnom stave manžela vedela pred uzavretím manželstva, keby bral lieky ako mal, nemusel by takto dopadnúť. Trestné oznámenie podávala 2. 2. 2015 po manželovom útoku, keď jej trhal dcéru z rúk, vyhrážal sa jej a ona vypovedala na polícii. Z domu rodičov navrhovateľa po doručení výzvy 2. 6. 2015 neodišla, lebo je manželka navrhovateľa a dcéra bola chorá. Od 21. 10. 2015 býva s dcérou v byte, kam sa presťahovala. Dcéra sa stretáva so starými rodičmi z otcovej strany dvakrát do mesiaca na dve hodiny na neutrálnom mieste ako Stop Shop, cukráreň alebo detský kútik. Chcela od manžela, aby prispieval na náklady na škôlku. V marci 2016 má dcéra lyžiarsky výcvik za 34 eur, kam nepôjde, lebo na to nemá peniaze. S priateľom spoločnú domácnosť nevedie. Pomáha jej stará matka, ktorá jej dala peniaze na zábezpeku za byt a poslala jej peniaze na zaplatenie elektriny. Od starej matky dostala 300 eur a nevlastný otec jej dal 100 eur, aby mala nejaké peniaze. Dcéra sa po dohode stretávala s otcom. Podľa dohody vždy za prítomnosti svokrovcov. Dcéra spala u otca od 21. 4. 2016 trikrát. Býva v nájomnom byte, kde sú náklady 126,60 eur mesačne na nájomnom, 39 eur mesačne za elektriku, 4,50 eur za koncesionárske poplatky, W. za škôlku 25,80 eur mesačne. Otec odmietol podieľať sa na nákladoch na škôlku. Ďalší poplatok je 3,50 eur na pomôcky a hračky a za koníky tak 2,50 eur. Doplatky za lieky na astmu sú iba pár centov, ale ak ochorie ďalšie náklady sú na lieky, ktoré nie sú na predpis. Vtedy sú výdavky okolo 10 eur mesačne. Otec platí výživné 27,13 eur mesačne. Sám od seba jej oblečenie alebo obuv nekúpi, iba keď ho o to poprosím. Inak jej kúpi len hračky.

4. Starí rodičia maloletej a rodičia navrhovateľa F. I. a W. I. na pojednávaní vypovedali a obaja súhlasili s tým, že styk maloletej W. I. s otcom bude v prítomnosti jedného z nich. Stará matka maloletej bola pred pribratím do konania vypočutá ako svedkyňa a vypovedala, že matka maloletej od nich chcela, aby zaplatili za škôlku, čo za september urobili. Syna živia s manželom. Výživné na vnučku platia z ich účtu a takto to chcú robiť do rozvodu. Po rozvode ho bude platiť navrhovateľ. Každý mesiac vnučke niečo kúpia priemerne za 50 eur, naposledy to bolo za 250 eur v mene navrhovateľa. Matka maloletej sa v prítomnosti dieťaťa spáchať samovraždu (stála na koľajniciach) a túto skutočnosť oznámila na sociálke.

5. Súdny znalec vypovedal, že navrhovateľ trpí duševnou chorobou, ktorá vyžaduje sústavnú psychiatrickú liečbu a kontrolu. V takomto prípade nie je hrozbou pre život a zdravie svojej dcéry. Nie je však možné vylúčiť znovu vzplanutie ochorenia v prípade nedodržania liečby alebo nedodržanie liečby. Preto odporučil stretávanie za prítomnosti tretej osoby, aby v prípade prejavov ochorenia navrhovateľa bol informovaný psychiater. Liečba má za úlohu ochrániť človeka pred neprimeranými reakciami pri vzplanutí choroby, ale ak sa zvýši záťaž na človeka, je možné, aby choroba vzplanula aj pri liečbe. Nie je vylúčené, aby maloletá prespávala u otca s tým, že potrebuje otca a najmä, aby sa jej otec venoval.

6. Kolízna opatrovníčka pre prípad rozvodu navrhla, aby súd maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Voči dohode o úprave styku nemal kolízny opatrovník žiadne výhrady. O výške výživného navrhol, aby rozhodol súd.

7. Okrem výsluchu účastníkov, svedkyne W. I. (pred pribratím do konania ako účastníčky) a znalca súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín v spise z čísla listov, ďalej iba čl. 1-168, najmä fotokópiou sobášneho listu čl. 5, fotokópiou rodného listu maloletej O. I. čl. 6, lustráciou v sociálnej poisťovni matky čl. 10-11, lustráciou v sociálnej poisťovni otca čl. 12-13, správou Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu čl. 24, správou Sociálnej poisťovne, pobočky Liptovský Mikuláš čl. 25-26, správou Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu čl. 27, 27/rub, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš čl. 28-30, správou spoločnosti R. G., S..J. W. H. X. čl. 31, správou Materskej školy Q. XX, H. X. čl. 35, fotokópiami príjmových pokladničných dokladov Centra sociálnych služieb L. čl. 36, správou Centra sociálnych služieb L. z 21. 9. 2015 čl.

37-38, obsahom prílohovej obálky čl. 40: ambulatnou správou matky maloletej z 10. 9. 2012, z 29. 8. 2012, z 12. 2. 2015, prepúšťacou správou Liptovskej nemocnice s poliklinikou matky maloletej z 4. 2. 2015, uznesením Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 7. 2015 o zastavení trestného stíhania voči otcovi maloletej, správou Liptovskej nemocnice s poliklinikou psychiatrického oddelenia čl. 49, konceptom vyšetrovacieho spisu OR PZ Liptovský Mikuláš, odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-227/1-VYS-LM-2015 (čl. 50), fotokópiou zmluvy o nájme bytu medzi mestom Liptovský Mikuláš a matkou maloletej čl. 52-54, fotokópiou mesačného predpisu platieb za byt čl. 55, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš o maloletej čl. 56-57, aktualizáciou údajov v sociálnej poisťovni rodičov maloletej čl. 65-67, znaleckým posudkom z odboru zdravotníctvo a farmácia súdnej znalkyne MUDr. O. Q. č. 12/2016 čl. 88-181 a znaleckým posudkom PhDr. X. Š., PhD. č. 3/2016 čl. 103-133, aktualizáciou údajov v Sociálnej poisťovni rodičov maloletého dieťaťa čl. 140-143, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš čl. 149-151, fotokópiou záznamu zo zápisnice napísanej 7. 6. 2016 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš oznamovateľov čl. 167, dohodou rodičov a prarodičov o úprave styku čl. 168, kópiou vyšetrovacieho spisu OR PZ Liptovský Mikuláš, spisom Okresného súdu Liptovský Mikuláš 3Nt/18/2015.

8. § 23 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, ďalej iba ZR
- (1) Súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.
- (2) Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahu medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.
- (3) Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahu medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

§ 24 ZR

- (1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.
- (4) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.
- (5) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

§ 25 ZR

- (1) Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloleťým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloleťým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.
- (3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku dieťaťa s rodičom.

§ 62 ZR

- (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
- (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3)Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % so sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4)Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5)Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

§ 75 ZR

(1)Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

§ 76 ZR

(1)Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

§ 78 ZR

(1)Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možno len na návrh.

§ 52 CMP

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 55 CSP

Súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to vzhľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

§ 57 CMP

O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

9. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo počas konania najavo súd zistil nasledovné.

10. Navrhovateľ a manželka navrhovateľa uzavreli manželstvo dňa XX. XX. XXXX. U obidvoch išlo o manželstvo prvé. Z manželstva sa dňa XX. X. XXXX narodila dcéra W. I.. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že vzťah manželov bol konfliktný, dochádzalo medzi nimi k prudkým slovným hádkam a fyzickému napádaniu. Navrhovateľ uvádzal, že on bol napadnutý zo strany manželky, čo nevedel žiadnym spôsobom preukázať. Manželka navrhovateľa tvrdila fyzické útoky v priebehu manželstva proti nej. Manželka navrhovateľa predložila súdu ambulantné správy najmä z vyšetrenia zo dňa 10. 9. 2012 s diagnózou vyklbenia prsta, ku ktorému vtedy uviedla pád na betón. Navrhovateľ bol stíhaný uznesením Obvodného oddelenia PZ Liptovský Mikuláš zo dňa 15. 4. 2015 ČVS: ORP-252/OO-LM-2015 za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, lebo mal dňa 2. 2. 2015 v čase okolo 19.00 hod. v mieste spoločného bydliska po slovnej výmene napadnúť manželku tak, že keď vošla dverami na medziposchodie rodinného domu, chcela si vziať kľúče do práce, manžel jej povedal, že jej kľúče dá, že tam nemá čo robiť, že je vrotelec na návšteve a obyčajná špina, pričom ju ťahal za vlasy a aby vypadla z medziposchodia, následne ju nasilu strčil za plecía smerom na schody, v dôsledku čoho padla dolu schodiskom a zastavila sa až na poslednom schode. Navrhovateľ zišiel dole schodmi ku nej, prekročil ju a opýtal sa jej, čo tam leží ako zdochlina, následne sa jej vyhrážal, že jej odsekne hlavu na kláte, čím po predchádzajúcom fyzickom útoku u nej vzbudil dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky uskutoční. Navrhovateľka utrpela pri páde otras mozgu, zlomeninu inej záprstnej kosti, pomliaždenie driekovokrížnej oblasti a panvy, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie a obmedzenie obvyklého spôsobu života nad sedem dní. Uznesením zo dňa 8. 6. 2015 Okresného riaditeľstva PZ v Liptovskom Mikuláši, odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-227/1-VYS-LM-2015 bol navrhovateľ stíhaný za zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť navrhovateľ tak, že po tom ako bolo začaté trestné stíhanie pre

prečin ublíženia na zdraví v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania Trestného zákona, kde ako poškodená bola manželka navrhovateľa, najmenej od 18. 5. 2015 a každý nasledujúci deň vykrikoval v mieste trvalého bydliska poškodenej, aby vo veci, kde bol obvinený pod ČVS: ORP-252/OO-LM-2015 dala zmiernie, inak jej zoberie dcéru a urobí jej zo života peklo. Dňa 24. 5. 2015 mal prísť obvinený do miesta trvalého bydliska v čase okolo 14.00 hod. a poškodenej začať vykrikovať, že ak nedá zmiernie, tak ju zajebe, zakope ju do zeme, čím hrozbou násilia na poškodenú pôsobil ako na stranu trestného konania. Uznesením zo dňa 29. 5. 2015 č. k. 8Tp/9/2015 bol navrhovateľ ako obvinený súdom vzatý do väzby, ktorá začala dňa 28. 5. 2015 o 13.20 hod. Podľa záverov znaleckého posudku v trestnom konaní z odboru zdravotníctvo a farmácia - psychiatria bolo zistené, že v čase páchania trestného činu bola schopnosť obvineného rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť znížená a svoje konanie nemohol ovládať. Vzhľadom k ochoreniu obvineného bipolárnej afektívnej poruche pri aktuálne nedostatočnej kompenzácii psychického stavu súdni znalci odporučili u obvineného nariadiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Pri splnení takéhoto opatrenia nepovažovali jeho pobyt na slobode z psychiatrického hľadiska za nebezpečný (ku dňu 20. 7. 2015). Uznesením Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 7. 2015 č. k. 1Pv 170/15/5505-33, ktoré nadobudlo právoplatnosť 5. 8. 2015 bolo trestné stíhanie obvineného - navrhovateľa zastavené, lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Príkazom Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 6. 2015 č. k. 1Pv 170/15/5505-34 bol obvinený - navrhovateľ bezodkladne prepustený z väzby na slobodu. Súd manželstvo účastníkov rozviedol, lebo manželstvo bolo v čase rozhodovania súdu vážne a trvalo narušené. Manželia dlhodobo nežili v spoločnej domácnosti. Príčinu rozvratu manželstva súd videl v tom, že manželia spolu nedokázali komunikovať a zvládnuť situácie, ktoré im prinášalo vzájomné spolužitie, k čomu v značnej miere prispelo duševné ochorenie navrhovateľa, ktoré nebolo dostatočne liečené (nedostatočná kompenzácia psychického stavu), čo bolo aj konštatované dvomi súdnymi znalcami z odboru psychiatrie. Počas manželstva bola manželka navrhovateľa opakovane ošetrovaná v zdravotníckom zariadení a hoci neuviedla ako príčinu napadnutie manželom (okrem posledného prípadu, ktorá vec bola aj trestne stíhaná). Po príchode do krízového centra 12. 6. 2015 bolo v správe centra konštatované, že matka bola vyčerpaná, ustráchaná a jej telesná hmotnosť bola 46 kg, ktorá v priebehu pobytu stúpla na 54 kg. Maloletá bola po príchode nepokojná, stále pripútaná k matke, po pár dňoch upokojila a počas pobytu v centre sa prestala pomočovať. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa súdu javí ako nepodstatné v akom okamihu mala manželka navrhovateľa známosť s iným mužom, ktorú nepopiera a tvrdí až od ukončenia spolužitia s manželom. Rozvod manželstva nemôže mať negatívny dopad na maloletú, nakoľko už v čase rozhodovania súdu rodičia dieťaťa nežili v spoločnej domácnosti a ich vzájomné spolužitie bolo konfliktné, čo neprospievalo ani maloletej. Rodičia a starí rodičia maloletej (v časti úpravy styku) sa dohodli o výkone rodičovských práv a povinností k maloletej, okrem výživného. Stranami rodičovskej dohody môžu byť iba rodičia maloletého dieťaťa, preto súd rozhodoval o úprave práv a povinností rodičov na čas po rozvode zohľadňujúc to, na čom sa rodičia a starí rodičia dohodli. Súd maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ňu aj doposiaľ riadne osobne starala, najmä po ukončení spolužitia s otcom dieťaťa. So zverením dieťaťa matke otec súhlasil. Ani jeden z rodičov maloletej nenamietal zastupovanie a spravovanie majetku maloletej v bežných veciach obidvomi rodičmi.

11. V priebehu konania medzi rodičmi ostala sporná výška výživného, keď navrhovateľ navrhoval minimálne výživné 27,13 eur a matka žiadala výživné v zmysle návrhu na rozvod 70 eur. Pri určení výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb dieťaťa, možností a schopností obidvoch rodičov. Otec v priebehu konania navrhoval výživné v sume minimálneho výživného, t. j. 30 % zo sumy životného minima, čo v súčasnosti predstavuje 27,13 eur. Súd určil výživné vo výške 40 eur mesačne. Súd prihliadol na to, že otec maloletej je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku vo výške 149,40 eur mesačne. Výživné 40 eur tak nepredstavuje ani celú tretinu jeho príjmu. Otec maloletej je v súčasnosti nezamestnaný a okrem invalidného dôchodku nemá iný príjem. Otec maloletej je riadne evidovaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš ako uchádzač o zamestnanie. Pri otcovi súd zohľadnil, že býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorým neprispieva na bývanie ani na stravu. Rodičia pomáhajú otcovi maloletej zabezpečovať jeho potreby a v konečnom dôsledku aj prispievať na výživu maloletej vnučky. Súd vychádza zo stavu v čase vyhlásenia rozsudku. Otec má vďaka svojim rodičom zabezpečené nadštandardné podmienky na bývanie v rodinnom dome bez ním vynaložených nákladov. Jeho schopnosť zamestnať sa je čiastočne obmedzená, čo je kompenzované priznaným čiastočným invalidným dôchodkom. Vzhľadom na zabezpečenú potrebu bývania otca mu nič nebráni, aby prispieval na výživu maloletej po 40 eur mesačne, čo predstavuje rozdiel 12,87 eur oproti sume minimálneho výživného. Po zaplatení výživného 40 eur ostane otcovi 109,40 eur (109,40 eur :

30 dní = 3,65 eur/deň). Výživné 40 eur mesačne predstavuje čiastku 1,33 eur na deň pre maloletú (40 eur : 30 dní), čo nepostačuje ani na stravu. Z týchto prostriedkov majú byť zabezpečené nielen základné životné potreby dieťaťa (strava, zdravotná starostlivosť, bývanie, vzdelávanie), ale aj spoločenské a kultúrne potreby dieťaťa. Pri takejto výške výživného je zrejmé, že prevažné životné náklady maloletej zabezpečuje matka. Náklady matky na bývanie s maloletým dieťaťom sú 126,60 eur mesačne na nájomnom, 39 eur mesačne za elektriku, 4,50 eur za koncesionárske poplatky (spolu 170,10 eur). Stravné v škôlke 25,80 eur mesačne, 3,50 eur mesačne na pomôcky a hračky, 2,50 eur jednorazový poplatok za koníky. Doplátky za lieky okolo 10 eur mesačne, keďže maloletá býva často chorá aj v súvislosti s bronchiálnou astmou. Matka maloletej je z dôvodu zdravotného stavu maloletej na predĺženej rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok 203,20 eur mesačne, prídavok na dieťa 23,52 eur mesačne (spolu 226,72 eur). Po odpočítaní nákladom na bývanie ostáva matke a maloletej 56,62 eur na mesiac a aj po pripočítaní výživného 40 eur je to menej (96,62 eur) ako otcovi po zaplatení výživného (109,40 eur). Otec maloletej na deklaroval, že je kedykoľvek je ochotný prispieť maloletej aj nad rámec minimálneho výživného, napríklad nákupom topánok a kúpou oblečenia, súčasne však je zrejmé, že na týchto zvýšených výdavkoch sa podieľali predovšetkým jeho rodičia v mene otca dieťaťa.

12. Navrhovateľ žiadal, aby súd uložil matke povinnosť zaplatiť na trovách konania polovicu súdneho poplatku za návrh na rozvod. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania s výnimkou ak s ohľadom na okolnosti to súd považuje za spravodlivé (§ 52, § 55 CMP). Súd nezistil dôvod, pre ktorý by uložil manželke navrhovateľa povinnosť zaplatiť trovy konania na súdnom poplatku za rozvod. Skutočnosť, že manželka navrhovateľa súhlasila s rozvodom a prejavila vôľu tiež sa rozvieť nie je sama o sebe dôvodom na podieľanie sa na nákladoch za súdny poplatok za rozvod. Za výnimočné okolnosti by súd považoval napríklad obštrukčné správanie. Za taký dôvod súd nepovažoval vzťah manželky navrhovateľa s iným mužom za trvania manželstva, lebo v čase začatia konania už nežili manželia v spoločnej domácnosti. Príčinou rozvratu manželstva bolo predovšetkým konfliktné spolužitie a najmä násilné útoky navrhovateľa voči manželke, či už vyprovokované alebo nevyprovokované. Fyzické násilie nie je ospravedliteľné. Bola to manželka s maloletou, ktorá musela opustiť spoločnú domácnosť a žiť v krízovom centre.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).